

**ФІЗИЧНА ОСОБА-ПІДПРИЄМЕЦЬ
ПЕЦКОВИЧ ОЛЕКСАНДРА ДМИТРІВНА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

від 01.06.2026



Олександра ПЕЦКОВИЧ

ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної
середньої освіти
«TED-ПРОЄКТ У ШКОЛІ: НОВІ ФОРМАТИ РОБОТИ ДЛЯ
ФОРМУВАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ
УСНОЇ ВЗАЄМОДІЇ. МОВНО-ЛІТЕРАТУРНА ГАЛУЗЬ»

Дрогобич – 2026

Розробник:

Пецкович Олександра Дмитрівна, вчителька української мови, тренерка НУШ, супервізорка, авторка компетентнісної роботи на платформі «Каталог компетентнісних робіт для НУШ», освітня експертка з інституційного аудиту, членка робочої групи з розроблення освітньої програми «Середня освіта: українська мова і література, мова і література (англійська)» Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Напрямок підвищення кваліфікації: Сучасні підходи до навчання в Новій українській школі на рівні базової середньої освіти

Розроблено на основі типової програми: Типова програма підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти. Наказ МОН України від 12.10.2022 № 904.

Термін дії програми: з 01.06.2026 до 01.11.2029 року.

Рецензенти:

Віра Котович, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка;

Любов Мельник, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми. Сучасний етап розвитку української освіти характеризується інтенсивними трансформаціями змісту, методів і форм навчання, спрямованими на реалізацію ідей Нової української школи. Перехід до компетентнісної парадигми освіти вимагає від учителя мовно-літературної галузі не лише ґрунтовних фахових знань, але й володіння інноваційними діяльнісними форматами, спроможними забезпечити реалізацію конкретних результатів навчання, визначених Державним стандартом. Однією з ключових та найбільш складних для формування й оцінювання груп результатів у базовій школі є «Усна взаємодія» (сприймання, аналіз, інтерпретація, оцінювання усної інформації та висловлювання власної позиції).

Традиційні підходи до розвитку зв'язного мовлення часто не забезпечують належного рівня залученості учнів та формування навичок переконливої аргументації, критичного мислення та подолання страху публічного виступу. У зв'язку з цим виникає гостра потреба впровадження інтегрованих, практико-орієнтованих педагогічних технологій, яскравим прикладом яких є учнівські проєкти в стилі TED.

Актуальність програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти «TED-проєкт у школі: нові формати роботи для формування та оцінювання результатів навчання усної взаємодії. Мовно-літературна галузь» полягає в необхідності теоретичної та практично-методичної підготовки вчителів до роботи за новим Державним стандартом базової середньої освіти в контексті вимог чинного законодавства, зокрема Конституції України, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», постанов Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти», від 30.08.2022 р. № 972 «Про внесення змін до державного стандарту базової середньої освіти» та на виконання заходів державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа». Програма пропонує вчителю дієвий інструментарій для проєктування освітнього середовища, де усна взаємодія стає результатом усвідомленої проєктної діяльності слухачів, а система оцінювання базується на прозорих критеріях, дескрипторах та формувальному підході.

Цільова група: вчителі української мови і літератури, вчителі зарубіжної літератури та інтегрованих курсів закладів загальної середньої освіти, які викладають у другому циклі базової середньої освіти

Обсяг програми: 15 годин / 0.5 кредиту ЄКТС.

Форма навчання: інституційна (дистанційна, змішана або очна з використанням цифрових інструментів для спільної роботи).

Мета підвищення кваліфікації: удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей учителів закладів загальної середньої освіти, необхідних для викладання мовно-літературної освітньої галузі у другому циклі базової середньої освіти.

Завдання підвищення кваліфікації:

1. Ознайомити педагогів з вимогами Державного стандарту базової середньої освіти щодо формування та оцінювання результатів навчання з усної взаємодії (ГР1).
2. Розкрити можливості TED-формату як сучасного освітнього інструменту для розвитку в учнів умінь аргументовано висловлювати думку, презентувати ідеї та взаємодіяти з аудиторією.
3. Ознайомити учасників курсу з новими форматами роботи (проектне навчання, публічні виступи, презентації ідей), що сприяють розвитку навичок усного мовлення учнів.
4. Сформувані вміння педагогів планувати та реалізовувати учнівський TED-проект у закладі освіти як інструмент досягнення результатів навчання.
5. Розвинути здатність учителів використовувати формувальне оцінювання та розробляти критерії оцінювання публічних виступів учнів.
6. Сприяти розвитку професійних компетентностей педагогів (предметно-методичної, оцінювально-аналітичної, інформаційно-цифрової) у процесі організації діяльнісного навчання.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

А 2. Предметно-методична компетентність: Здатність моделювати зміст освітньої галузі, проектувати сучасний урок з урахуванням вимог НУШ, впроваджувати інноваційні технології мовного розвитку.

А 3. Інформаційно-цифрова компетентність: Здатність використовувати сучасні цифрові інструменти та онлайн-сервіси для спільної роботи, презентації ідей та організації проектної діяльності.

Г 3. Оцінювально-аналітична компетентність: Здатність здійснювати формувальне оцінювання усного мовлення, розробляти чіткі критерії, рубрики та дескриптори, навчати здобувачів освіти самооцінюванню та взаємооцінюванню.

Очікувані результати підвищення кваліфікації.

За результатами проходження курсів підвищення кваліфікації педагогічні працівники:

знатимуть і розумітимуть:

- сутнісні характеристики сучасних підходів до навчання в Новій українській школі
- вимоги Державного стандарту базової середньої освіти щодо розвитку групи результатів навчання «Усна взаємодія».

умітимуть:

- організовувати педагогічну діяльність на засадах сучасних підходів до навчання в НУШ
- планувати навчальний проєкт;
- добирати ефективні методи формування колективної відповідальності, розвитку критичного мислення й когнітивної гнучкості;
- створювати рефлексивне навчальне середовище.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації спрямована на визначення рівня досягнення очікуваних результатів навчання. Вона ґрунтується на принципах прозорості, об'єктивності, системності, практичної спрямованості, академічної доброчесності та відповідності вимогам Професійного стандарту вчителя закладу загальної середньої освіти.

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації здійснюється на таких рівнях:

- вхідне оцінювання (визначення початкового рівня компетентностей та професійних потреб);
- поточне (формувальне) оцінювання (у процесі навчання);
- підсумкове оцінювання (визначення досягнутих результатів навчання).

Для оцінювання можна використовувати такі інструменти:

- вхідні та підсумкові діагностичні опитування;
- тестування (онлайн/офлайн);
- виконання практичних завдань, кейсів, ситуаційних вправ;
- проєктна робота / індивідуальний професійний проєкт;
- спостереження, експертна оцінка;
- презентація результатів навчання.

Критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

1. Активність (20%). Оцінюється залученість до спільної роботи (відповіді на запитання, робота на практичних заняттях).

2. Презентація власної моделі проекту шкільного TED-заходу (20%).
 3. На етапі завершення навчання за Програмою слухачі складають підсумковий тест (60%).
 4. Максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники під час курсу, – 100 б. Прохідний бал – 85 б.
- Учасники, які успішно пройшли навчання та склали підсумковий тест, отримують сертифікат.

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат.

Вартість: 750 грн.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
Вхідне заняття. Огляд програми підвищення кваліфікації. Знайомство. Вироблення правил під час навчання.				1	1
МОДУЛЬ 1. Організація та здійснення освітнього процесу на уроках мовно-літературної галузі					
Тема 1.1. Зміна пріоритетів в освітньому процесі від накопичення	1	1	1		3

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
знань до розвитку життєвих навичок. Група результатів «Усна взаємодія» в Державному стандарті базової середньої освіти (7–9 класи).					
МОДУЛЬ 2. Сучасні освітні технології у викладанні предметів мовно-літературної галузі					
Тема 2.1. TED-проект як діяльнісний формат навчання. Освітній потенціал TED-формату. Технологія «Idea Worth Spreading».	1	1.5			2.5
Тема 2.2.Методика організації	1	1.5	1		3.5

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
учнівського TED-проекту в школі. Побудова аргументації.					
МОДУЛЬ 3. Оцінювання результатів навчання з усної взаємодії					
Тема 3.1. Формувальне оцінювання як інструмент підтримки навчального поступу учнів. Особливості оцінювання результатів навчання групи «Усна взаємодія» в умовах Нової української школи. Підсумкове оцінювання.	1	1	1		3
Тема 3.2. Проектування шкільного заходу TED-day		1			1

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
Підсумкове заняття: Підсумкове тестування. Презентація моделей проєктів.				1	1
УСЬОГО ГОДИН	4	6	3	2	15

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вхідне заняття. Огляд програми підвищення кваліфікації.
Представлення викладачів. Знайомство учасників. Вироблення правил взаємодії під час КПК.

МОДУЛЬ 1.

Організація та здійснення освітнього процесу на уроках мовно-літературної галузі

Тема 1.1. Усна взаємодія в Державному стандарті базової середньої освіти.

Усна взаємодія як складник мовно-комунікативної компетентності та одна з груп результатів навчання мовно-літературної освітньої галузі. Вимоги Державного стандарту базової середньої освіти щодо формування результатів навчання з усної взаємодії у 7–9 класах.

Змістові орієнтири мовно-літературної освітньої галузі щодо розвитку навичок слухання, сприймання, інтерпретації та критичного оцінювання усної інформації. Аналіз результатів навчання МОВ 1.1, 9 МОВ 1.1.1, 9 МОВ 1.1.2, 9 МОВ 1.1.3 та їх реалізація в освітньому процесі.

Компетентнісно орієнтовані та діяльнісні методи формування навичок усної взаємодії. Моделювання навчальних ситуацій, дискусій, обговорень та інших видів мовленнєвої діяльності для розвитку критичного мислення й активної комунікації. Практична спрямованість навчання та створення умов для участі учнів у змістовній взаємодії.

МОДУЛЬ 2

Сучасні освітні технології у викладанні предметів мовно-літературної галузі

Тема 2.1. Освітній потенціал TED-формату. Філософія виступів у стилі TED. Формування ключової концепції промови за технологією «Idea Worth Spreading» (ідея, варта поширення). Вивчення композиції виступу, законів утримання уваги аудиторії та подолання страху публічного мовлення. Інструменти та прийоми сторітелінгу в освітній практиці: створення емоційного зв'язку, використання метафор та особистого досвіду.

Тема 2.2. Методика організації TED-проєкту в школі. Алгоритми планування короткотривалих та довготривалих учнівських проєктів. Наставництво вчителя на етапі вибору індивідуальної теми учнем. Структурування аргументації: класична тріада (теза, доказ, ілюстрація/приклад). Режисура виступу: робота над інтонацією, темпом, дикцією, мімікою, жестикуляцією та культурою візуального супроводу (дизайн та ергономіка презентацій).

МОДУЛЬ 3

Тема 3.1. Формувальне та підсумкове оцінювання усного мовлення. Стратегії формувального оцінювання публічних виступів в умовах НУШ. Розроблення відкритих дескрипторів та критеріальних рубрик (оцінювання змісту, структури, мовного оформлення та взаємодії). Інструменти самооцінювання та взаємооцінювання здобувачів освіти (чеклісти, картки зворотного зв'язку). Організація метакогнітивної рефлексії учнів після завершення виступу.

Тема 3.2. Проєктування шкільного TED-заходу. Покрокова підготовка фінальної презентаційної події (TED-day, TEDxYouth) у закладі освіти. Розроблення сценарію, таймлайну та технічного регламенту виступів. Роль педагога як фасилітатора, модератора та куратора проєкту. Комплексна післяпроєктна рефлексія учнівської та педагогічної спільноти.

Підсумкове заняття. Підсумкове тестування навчальних досягнень слухачів за програмою підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

4.1. Орієнтовний перелік практичних завдань для слухачів

1. Проаналізуйте вимоги Державного стандарту базової середньої освіти щодо усної взаємодії (МОВ 1.1, 9 МОВ 1.1.1–1.1.3) та визначте можливості їх реалізації в навчальному процесі 7–9 класів.
2. Проаналізуйте структуру TED-виступу та визначте його ключові композиційні й комунікативні особливості.

3. Розробіть сценарій короткого виступу у форматі TED із формулюванням «ідеї, вартої поширення» та використанням елементів сторітелінгу.
4. Розробіть концепцію та сценарій проведення шкільного TED-заходу (TED-day або TEDxYouth).
5. Виконайте підсумкове тестування за змістом програми підвищення кваліфікації.

4.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання

1. Розробіть критерії та дескриптори оцінювання учнівського публічного виступу відповідно до принципів формувального оцінювання.
2. Створіть інструменти самооцінювання та взаємооцінювання (чеклісти, картки зворотного зв'язку) для аналізу виступів учнів.
3. Спроектуйте завдання для метакогнітивної рефлексії учнів після завершення виступу.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові документи

1. Державний стандарт базової середньої освіти (мовно-літературна галузь). URL: https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrainska-shkola-2/derzhavniy-standart-bazovoi-serednoi-osviti?_cf_chl_tk=jbmBkpoC217ZgHm9xAzro1x4yBxWJaBDJiBDf9tRW1k-1779896652-1.0.1.1-GZazWVuXFSDA8V3oydNvr5B_.7HHK8NuYOkcEXDW8Jg
2. Типова програма підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти. Наказ МОН України від 12.10.2022 № 904. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-programi-pidvishennya-kvalifikaciyi-vchiteliv-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti-yaki-vprovadzhuyut-novij-derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti>

Основна література

1. Цифрова платформа «Освіта для життя». URL: <https://educationforlife.mon.gov.ua/>
2. Методичний посібник «Як оцінювати в НУШ». URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nush/mov-ociniuvannia-2025-putivnik.pdf>

3. TED-Ed українською URL:

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLtlHGJnOYu6LKDa9AWhD2OFbmoFOlNAtI>

Додаткова література

1. Нова українська школа: poradnik dla vchytel'ya / za zag. red. N. M. Bibik. Kyiv: Litera LTD, 2019. 208 s.
2. Anderson K. Uspishni vystupi v stil'i TED. Retsepti naykrashchikh spikeriv. Kyiv: Nash Format, 2016. 256 s.